

litteratur, som vill belysa situationen ur det egna landets synpunkt och till dess fördel. Jag nämner som särskildt representativa *Deutschland und der Weltkrieg*, en nyligen utkommen omfattande apologi för tyskarnas sak, *The war and democracy*, utgifven af fyra engelsmän redan 1914 och öfversatt på svenska, samt *Études et documents sur la guerre*, en alltjämt fortgående serie på franska; det förstnämnda ojämförligt det värdefullaste, men naturligtvis äfven det färgadt af nationaliteten. I frågan om det allmänna historiska förlopp, som nu mynnat ut i kriget, hänvisar jag en gång för alla till REVENTLOW, *Deutschland auswärtige. Politik 1888—1913*, och LÉMONON, *Europe et la politique Britannique 1882—1911*; den förra från "centralmakternas", den senare från "ententens" läger. Men äfven de officiella aktpublikationer, som på senaste tid så rikligt utgått från de krigförande parterna, bjuda ingalunda den fasta märk som det synes, då partiskheten har godt utrymme inom själfva urvalet, för att icke tala om de advokatoriska syftena i åtskilliga handlingar. Sanningen är mycket husvill inom denna stora tillgång på uppgifter, hvilka alltid stå i tjänst hos en vilja till seger. Icke heller vetenskapsmannen i ett neutralt land må känna sig säker att undgå dessa på alla vägar lurande frestelser, äfven om han kunde säga sig helt fri från sympatier i striden.